

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ATASKAITA DĖL ANYKŠČIŲ JONO BILIŪNO GIMNAZIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2016 m. birželio 7 d. Nr. IV-5

Anykščiai

Auditas atliktas, vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus

2016 m. sausio 20 d. pavedimą Nr. KP-1

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolierius Artūras Juozas Lakačauskas

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Lina Vinciūnienė

Auditas pradėtas 2016-01-20

Auditas baigtas 2016-05-27

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.anyksciai.lt

ĮŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016 metų veiklos planu¹ ir vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2016-02-04 pavedimą Nr. KP-1. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierius Artūras Juozas Lakačauskas ir Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Lina Vinciūnienė.

Audituojamas subjektas – Anykščių Jono Biliūno gimnazija (toliau – Gimnazija) yra biudžetinė, pelno nesiekianti Anykščių rajono savivaldybės švietimo įstaiga. Gimnazijos buveinės adresas: Liudiškių g. 49, Anykščiai, kodas 190046685. Įstaigos steigėjas – Anykščių rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė).

Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo direktorė Regina Drūsienė. Buhalterinę apskaitą tvarkė vyriausioji finansininkė Regina Gražienė.

Audito tikslas – įvertinti Gimnazijos 2015 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audituojamas laikotarpis - 2015 metai.

Ši ataskaita yra sudėtinė dalis išvados, teikiamos Anykščių rajono savivaldybės tarybai, dėl Anykščių rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotų ataskaitų rinkinio.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas Gimnazijos 2015 metų finansinių ataskaitų rinkinys pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis, kurį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- Finansinės būklės ataskaita;
- Veiklos rezultatų ataskaita;
- Pinigų srautų ataskaita;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita;
- Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Taip pat buvo vertinamas 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis, kurį sudaro šios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita (forma Nr.1)

¹ 2015-11-17 Savivaldybės kontrolieriaus įsakymas Nr.IV-16 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016 metų veiklos plano patvirtinimo“

- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2);
- Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4);
- Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamasis raštas.

Patvirtintame Anykščių rajono savivaldybės biudžete² Gimnazijai skirta 1 151 361 Eur., 365 802 Eur. asignavimų skirta išlaidoms, 782 009 Eur. darbo užmokesčiui, ilgalaikiam turtui įsigyti – 3 550 Eur. bei pajamų įmokų į biudžetą planas – 13 050 Eur. Po patikslinimų, Gimnazijai buvo skirta 1 163 772 Eur., 368 055 Eur. asignavimų skirta išlaidoms, 787 667 Eur. darbo užmokesčiui, ilgalaikiam turtui įsigyti – 8 050 Eur. bei pajamų įmokų į biudžetą planas – 18 050 Eur.

Gimnazijos 2015 metų biudžeto lėšų ir valstybės biudžeto (mokinio krepšelio) lėšų kasinės išlaidos (eurais):

1 lentelė

Išlaidų straipsniai	Biudžeto lėšos			Išlaidų struktūra proc.	Valstybės biudžeto (mokinio krepšelio)			Išlaidų struktūra proc.
	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos		Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	
Darbo užmokestis	136723	136723	136723	55,67	645871	645871	645871	74,43
Socialinio draudimo įmokos	42357	42357	42357	17,25	200240	200240	200240	23,08
Prekių ir paslaugų naudojimas t.t.	89765	66512,78	66512,78		21621	21621	21621	
Mityba	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
Ryšių paslaugos	1738	1738	1738	0,71	3754	3754	3754	0,43
Medikamentai	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
Transporto išlaikymas	4218	4218	4218	1,72	1954	1954	1954	0,23
Spaudiniai	290	290	290	0,12	10638	10638	10638	1,23
Kitos prekės	3200	3200	3200	1,30	0	0	0	0,00
Komandiruočių išlaidos	245	245	245	0,10	0	0	0	0,00
Ilgal. mat. ir nemat. turto nuoma (įskaitant veiklos nuomą)	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
Ilgal. mat. turto einam. remontas	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	400	400	400	0,16	5275	5275	5275	0,61
Komunalinės paslaugos	76676	53423,78	53423,78	21,75	0	0	0	0,00
Kitos paslaugos	2998	2998	2998	1,22	0	0	0	0,00
IŠ VISO IŠLAIDŲ	268845	245592,78	245592,78	100,00	867732	867732	867732	100,00
Materialiojo turto įsigijimo išlaidos	0	0	0		2500	2500	2500	

² 2015-02-12 Anykščių rajono tarybos sprendimas Nr.1-TS-45 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto patvirtinimo“

Gimnazija per 2015 metus gavo 1 137 069,78 Eur.: 245 592,78 Eur. – savivaldybės biudžeto lėšos; 870 232 Eur. – valstybės biudžeto (mokinio krepšelio) lėšos; 1 666 Eur. – ŠMM lėšos pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimui; 4 979 Eur. – lėšos minimaliai mėnesinei algai padidinti; 14 600 Eur. – spec. programų lėšos.

2015 metų didžiausios kasinės išlaidos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje: biudžeto lėšų – 72,92 proc., valstybės biudžeto (mokinio krepšelio) – 97,51 proc.

Gimnazija 2015 metų pabaigoje turėjo turto (likutine verte) ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo už 1 725 452,48 Eur.; atsargų už 669,01 Eur. Mokėtinų sumų iš biudžeto lėšų 2015-12-31 Gimnazija neturi, gautinos sumos – 8 500 Eur.

Finansinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais³.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai sudaro 11 370,70 Eur. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

- 1 proc. Gimnazijos turto vertės, tai sudaro 17 254,52 Eur. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, atlikta:

- tvarkos aprašų, taisyklių, įstatymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros.

Buvo vertinama kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų, teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų. Pasirinktose svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, pajamų ir sąnaudų) atliktos pagrindinės analitinės audito procedūros, tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Pakankamiems,

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2004-01-20 įsakymas Nr. V-12 „Dėl Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 įsakymo Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinis tikslumas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

Audito metu panaudoti duomenys, gauti iš Gimnazijos. Gimnazija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujamasi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

DĖL LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO

1. 1. Dėl patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto perdavimo pagal panaudos sutartis

1.1. 1. 2006-05-31 sutartis Nr. DP-26

Pagal 2006-05-31 sutartį Nr. DP-26 Gimnazija, panaudos davėjas perdavė negyvenamas patalpas (210 m²) Jono Biliūno gimnazijos bendrabučio rūsyje, panaudos gavėjui Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui 20 metų. Sutarties 3.1. p. nurodyta, kad perduoto turto paskirtis – patalpos bus naudojamos kaip Anykščių KKSC slidinėjimo sporto bazė (slidžių sandėlis, mergaičių ir berniukų darbo patalpos, bendro sportinio pasiruošimo sporto salė); 3.2. p. nurodyta, kad kasmet reikia pateikti pažymą, nurodančią mokinių skaičių, besimokančių pagal panaudos sutartį perduotose patalpose.

Vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 p. nuostatomis, galiojusiomis sutarties sudarymo metu, sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija. Sprendime turi būti nurodytas panaudos sutarties terminas, taip pat gali būti nurodytos kitos panaudos sąlygos. Šios sąlygos privalo būti įrašytos į panaudos sutartį. Valstybės ar savivaldybės turto panaudos sutartyje turi būti nustatyta pagal panaudos sutartį perduodamo turto naudojimo paskirtis, panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis apdrausti gaunamą turtą ir kitos Civiliniame kodekse nustatytos panaudos sąlygos.

Audito metu nustatyta, kad *Gimnazija pažeidė* minėto įstatymo nuostatas, išnuomojo negyvenamas patalpas (210 m²) gimnazijos bendrabučio rūsyje, panaudos gavėjui Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui 20 metų, neturėdama Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimo bei įgaliojimo pasirašyti negyvenamų patalpų panaudos sutartį. Audituojamuoju laikotarpiu sutartis nenutraukta.

IŠVADA: 2006-05-31 sutartis Nr. DP-26, dėl negyvenamų patalpų (210 m²) Gimnazijos bendrabučio rūsyje perdavimo panaudos gavėjui Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui, sudaryta be Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimo.

1.1.2. 2007-04-17 panaudos sutartis Nr. LS-28

Pagal 2007-04-17 sutartį Nr. LS-28 Gimnazija, panaudos davėjas, vadovaudamasi 2007-03-29 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-109, perdavė negyvenamas patalpas (325,55 m²) Jono Biliūno gimnazijos bendrabutyje, panaudos gavėjui Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui 5 metams t. y. iki 2013-04-17. Audituojamuoju laikotarpiu šios patalpos grąžintos Gimnazijai. Atliekant auditą Anykščių KKSC, nustatyta, kad didžioji dalis šiuose patalpose esančio turto (minkštas kampas, lovos, spintelės prie lovų, šaldytuvas ir kt.) priklauso Anykščių KKSC, tačiau jau trys metai yra Gimnazijai priklausančiose (grąžintuose) patalpose.

IŠVADA: pasibaigus, pagal 2007-04-17 panaudos sutartį Nr. LS-28 išnuomotų negyvenamų patalpų, panaudos terminui, neišspręstas šiose patalpose esančio turto grąžinimo/perdavimo klausimas.

1.1.3. Savivaldybės turto panaudos sutartys: 2008-06-02 Nr. DP-28 ir 2013-11-04 Nr. DP-37

Pagal 2008-06-02 panaudos sutartį Nr. DP-28 Gimnazija, panaudos davėjas, vadovaudamasi 2008-05-29 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-201, perdavė Anykščių Jono Biliūno gimnazijos patikėjimo teise valdomą ilgalaikį materialųjį turtą – dalį pastato (215,5 m²), esančio adresu Liudiškių g. 53, Anykščiai – Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui, panaudos gavėjui. Sutartie 2 p. nurodyta, kad panaudos davėjas perdavė turtą panaudos gavėjui 10 metų laikotarpiui, tai yra iki 2018-06-02. Pagal sutarties 5 p., panaudos gavėjas moka už perduotoms negyvenamoms patalpoms sunaudotą elektros energiją, komunalines paslaugas.

Audito metu duomenų, kad Savivaldybės turto panaudos sutartis 2008-06-02 Nr. DP-28 nutraukta ar negaliojanti, nepateikta.

Pagal 2013-11-04 panaudos sutartį Nr. DP-37 Gimnazija, panaudos davėjas, vadovaudamasi Anykščių rajono savivaldybės taryba 2013-11-04 sprendimu Nr. 1-TS-329, perdavė Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančią, Anykščių Jono Biliūno gimnazijos patikėjimo teise valdomą ilgalaikį materialųjį turtą – dalį pastato (215,5 m²), esančio adresu Liudiškių g. 53, Anykščiai – Anykščių kūno kultūros ir sporto centrui laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti panaudos pagrindais dešimčiai metų savarankiškai savivaldybės funkcijai (kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas) įgyvendinti. Sutarties 2 p. nurodyta, kad panaudos davėjas perduoda turtą panaudos gavėjui 10 metų laikotarpiui, tai yra iki 2023-11-04. Pagal

sutarties 5 p., panaudos gavėjas moka už perduoto turto eksploatavimą, komunalines paslaugas, taip pat elektros ir ryšių paslaugas.

Audito metu nustatyta, kad tos pačios patalpos t. y. dalis pastato (215,5 m²), esančio adresu Liudiškių g. 53, Anykščiai, yra išnuomos pagal 2008-06-02 sutartį Nr. DP-28 ir pagal 2013-11-04 sutartį Nr. DP-37, abi savivaldybės panaudos sutartys yra galiojančios. Abiejose sutartyse nurodyti tie patys nekilnojamojo turto duomenys „nekilnojamojo turto kadastro duomenų bylos Nr. 34/12769 plane pastatas, kuriame yra patalpos pažymėtos indeksu 3N3p, unikalus Nr.3496-4004-0039, patalpų indeksai: 7-1 (8,96 m²), 7-2 (1,71 m²), 7-3 (1,62 m²), 7-4 (1,80 m²), 7-5 (3,75 m²), 7-6 (77,32 m²), 7-7 (22,26 m²), 7-35 (26,12 m²), 7-36 (36,74 m²), 7-37 (5,88 m²), 7-38 (5,58 m²), 7-39 (3,96 m²), 7-40 (2,16 m²), 7-41 (16,47 m²), 7-42 (1,17 m²), bendras perduodamų patalpų plotas 215,5 m².“

Auditu metu nustatyta, kad abiejų sutarčių 5 p. nurodyta: panaudos gavėjas *moka už perduotoms negyvenamoms patalpoms sunaudotą elektros energiją, komunalines paslaugas, nevykdomi.*

Pažymėtina, kad su Anykščių rajono socialinių paslaugų centru, pagal panaudą nuomojančiu patalpas Gimnazijos bendrabutyje, yra sudaryta sutartis (2012-04-02 Nr.DP-19) dėl apmokėjimo už patalpų šildymą, sunaudotą elektros energiją (10 proc. viso bendrabutyje sunaudoto elektros energijos kiekio), už vandenį ir nuotekas (10 proc. viso bendrabutyje sunaudoto vandens kiekio).

Anykščių kūno kultūros ir sporto centras, pažeisdamas Panaudos sutarties 14 punkto nuostatas, t. y. panaudos gavėjas savo lėšomis per 15 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo dienos, įstatymų nustatyta tvarka neįregistravo sutarties Nekilnojamojo turto registre ir nepateikė įregistravimo faktą patvirtinančių dokumentų panaudos davėjui. Tik audito metu (2016-01-28) Anykščių kūno kultūros ir sporto centras įregistravo šią sutartį Nekilnojamojo turto registre.

Pažeidžiant Panaudos sutarties 15 punkto nuostatas, panaudos gavėjas per 15 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo dienos, savo lėšomis neapdraudė visam sutarties galiojimo laikui gaunamo turto panaudos davėjo naudai nuo žalos, kuri gali būti padaryta dėl ugnies, vandens, gamtos jėgų, vagysčių, trečiųjų asmenų neteisėtų veikų ir kitų draudiminių įvykių ir nepateikė panaudos davėjui apdraudimo faktą patvirtinančių dokumentų.

Vadovaujantis Panaudos sutarties 13 punktu, panaudos davėjas turi teisę vienašališkai nutraukti panaudos sutartį prieš terminą, apie tai raštu įspėdamas panaudos gavėją ne vėliau kaip prieš mėnesį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo arba netinkamai vykdo šios sutarties įsipareigojimus, nurodytus 10, 14 ir 15 punktuose.

IŠVADA: Gimnazija (Panaudos davėjas), neužtikrino ir nepareikalavo, kad Anykščių kūno kultūros ir sporto centras (Panaudos gavėjas) vykdytų panaudos sutartyje panaudos gavėjui

numatytus reikalavimus. Audito metu patvirtinti, kad asignavimai, skirti komunalinėms paslaugoms, naudojami ekonomiškai, negalime.

1.2. Dėl patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto apskaitos

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 15 punkte numatyta, kad sąskaita 01 „Ilgalaikis turtas“ skirta biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto apskaitai. Gimnazijos apskaitoje įregistruota ilgalaikio turto grupė: 1202101 Gyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina – bendrabučio pastatas; 1202201 Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina – mokyklos pastatas; 1203101 Infrastruktūros statinių įsigijimo savikaina – nuotekų linija – buitinių nuotekų tinklai; nuotekų linija – lietaus kanalizacija; 1203201 Kiti statiniai įsigijimo savikaina – kiti statiniai (inžineriniai) – kiemo statiniai.

Nekilnojamojo turto registro duomenimis Anykščių rajono savivaldybės vardu, adresu Liudiškių g. 50, Anykščių mieste, įregistruotas vienas nekilnojamojo turto vienetas – "Butas/patalpa – butas"; adresu Liudiškių g. 49, Anykščių mieste, atskirais turto vienetais įregistruoti 8 nekilnojamojo turto vienetai ir jiems suteikti atskiri unikalūs numeriai – "Pastatas – Jono Biliūno gimnazija", "Pastatas – sandėlis", "Pastatas – ūkinis pastatas", "Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai" (3 vnt.), "Kiti inžineriniai statiniai – stadionas" (5 vnt.), "Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai" (8 vnt.), "Nuotekų šalinimo tinklai – buitinių nuotekų tinklai", "Nuotekų šalinimo tinklai – lietaus kanalizacija". Anykščių rajono savivaldybė nėra perdavusi, įstaiga savo apskaitoje neapskaičiusi šio turto: kiti inžineriniai statiniai – kiemo statiniai (šaligatvis b1, b2, aikštelė b3), kiti inžineriniai statiniai – stadionas (stadionas (futbolo aikštelė), bėgimo takai, aikštelės b6, b7, b8).

Gimnazijos apskaitoje 1202201 Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina – neapskaitytas turtas: pastatas sandėlis, pastatas – ūkinis pastatas.

IŠVADA: Gimnazijos sąskaitose 01 „Ilgalaikis turtas“, skirtose biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto apskaitai, turtas įtrauktas nesivadovaujant nekilnojamojo turto registro centro duomenimis.

1.3. Dėl viešųjų pirkimų vykdymo

Gimnazijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės buvo patvirtintos 2015-01-29 direktoriaus įsakymu Nr. V-14 „Dėl Anykščių Jono Biliūno supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo taisyklių pakeitimo tvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

2015 metais planuoti viešieji pirkimai buvo patvirtinti 2015-03-13 Gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-46 „Dėl planuojamų pirkimų suvestinės patvirtinimo“ (toliau – Planas). 2015 metais numatyta įsigyti prekių, darbų ir paslaugų už 47 118 eurus. Daugiausia lėšų buvo planuota:

vadovėliams ir mokymo priemonėms įsigyti – 13 100 Eur., elektros energijai – 6 250 Eur. kurui automobiliams – 4 060 Eur., seminarams – 3 350 Eur., baldams – 2 030 Eur., transporto nuomai – 1 900 Eur., apskaitos programų priežiūrai – 1 660 Eur., kompiuterinei įrangai – 1 650 Eur., apsaugos paslaugoms – 1 460 Eur., įrengimų remonto ir priežiūros paslaugoms – 1 500 Eur., skalbimo paslaugoms – 1 400 Eur. bei statybinėms medžiagoms – 1 000 Eur.

Vertinant vadovėlių pirkimą nustatyta, kad Gimnazijos Skelbimų apie vykdomus viešuosius pirkimus, nustatytą laimėtoją, sudarytas sutartis 2015 metais suvestinėje (toliau – Suvestinė), neatitinka numeracija su Prekių (paslaugų) pirkimo konkursų dokumentai (skelbimai, paraiškos, pasiūlymai, protokolai) ir jų registre (toliau – Registas) nurodytais numeriais nuo 84 iki 87 pozicijos. Vykdamas vadovėlių pirkimą per Centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą (toliau – CVP IS) (pozicijos – VP-85, 86, 87, VP-88 ir VP-89), Gimnazija nesilaikė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 1 dalies reikalavimų, kur nustatyta supaprastintų pirkimų atlikimo tvarka. Vadovaujantis to paties įstatymo 24 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimais, yra reglamentuota, kad perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose pateikia visą informaciją apie pirkimo sąlygas ir procedūras bei pirkimo dokumentus, kurių, audito metu, nebuvo pateiktuose 2015 metų Gimnazijos viešųjų pirkimų dokumentuose. Nematydami pirkimo dokumentų, mes negalime nustatyti, vienas ar keli tiekėjai buvo apklausti, ar teisingai pasirinktas laimėtojas, ar laimėtojas pasiūlė mažiausią kainą, todėl dėl vadovėlių pirkimui panaudotų 6 778,43 Eur., ekonomiško požiūriu, pasisakyti negalime.

Suvestinėje, pozicijoje Nr. 179 nurodytas statybinių medžiagų pirkimas, pozicijoje Nr. 180 – mokymo priemonių pirkimas ir pozicijoje Nr. 181 – statybinių medžiagų pirkimas, tačiau Registre nėra tai patvirtinančių pirkimo dokumentų. Tokiais numeriais (179, 180, 181) Registre yra įtraukti techninio aptarnavimo-serviso paslaugų, viengulės patalynės komplektų bei paklodžių ir pašto ženklų pirkimo dokumentai. Taip pat pastebėta, kad daugelyje vietų nesutampa Suvestinės ir Registro numeracija, ne visi pirkimai įtraukti į Suvestinę. Suvestinėje (Nr. 114) neteisingai nurodyta apsaugos paslaugų pirkimo vertė – 49,61 Eur., turi būti – 595,32 Eur.

Audito metu, naudojant atrankos būdą, nustatyta, kad atlikta eilė pirkimų, kurie nebuvo numatyti Plane. Tai tautiniai kostiumai (pirkimo vertė – 5 562 Eur., Suvestinėje ši suma neatsispindi), tautinės vyriškos skrybėlės (pirkimo vertė – 450 Eur.), tautiniai batai: vyriški ir moteriški (pirkimo vertė – 990 Eur.), pakeliama užtvara, montavimo darbai (pirkimo vertė – 1 446,15 Eur.), tūrinio užrašo pagaminimas ir sumontavimas ant lauko stogelio (pirkimo vertė – 880 Eur.), vienguliai patalynės komplektai (pirkimo vertė – 452,40 Eur.), patalynė (pirkimo vertė – 159,30 Eur.), buitinė technika (pirkimo vertė – 449 Eur.), iš viso nustatyta Plane nenumatytų pirkimų atlikta už **10 388,85 Eur.**

Plane 2015 metais baldams įsigyti buvo numatyta 2 030 Eur. Nupirkta: spintelės (pirkimo vertė – 1 500 Eur.), baldai Gimnazijos muziejui (pirkimo vertė – 2 322,07 Eur.), biuro baldai (pirkimo vertė – 684 Eur.) ir biuro kėdės (pirkimo vertė – 201,56 Eur.), iš viso už 4 707,63 Eur. Planuota suma viršyta 2 677,63 Eur.

Pagal Planą buvo planuota įsigyti kuro automobiliams už 4 060 Eur., tačiau pirkimo dokumentai audito metu nebuvo pateikti ir Suvestinėje šis pirkimas nėra užfiksuotas, neatliktos viešojo pirkimo procedūros. Kuras automobiliams 2015 metais buvo perkamas pagal 2008-01-04 pasirašytą sutartį Nr. 08/01-04 MP-17 su UAB „Luktarna“, nesilaikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 7 dalies reikalavimų.

IŠVADA: Nustatyta, kad ne visais atvejais Gimnazija, vykdydama viešuosius pirkimus, vadovavosi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis bei Taisyklėmis, reglamentuojančiomis viešųjų pirkimų planavimą ir vykdymą.

1.4. Dėl lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms

Audito metu vertinta, ar Gimnazijoje dirbantiems darbuotojams darbo užmokestis nustatytas laikantis įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų; ar Gimnazijos darbuotojams teisingai apskaičiuotas darbo užmokestis: pareiginė alga, tarnybinis atlyginimas, priedai, vidutinis darbo užmokestis išmokant atostoginius ir kompensacijas už nepanaudotas atostogas.

Nustatyta, kad Gimnazijos inžinieriui techniniam aptarnavimui I. A., dirbančiam 1,5 etato, turinčiam vidurinį išsilavinimą (Kauno statybininkų rengimo centras), neteisingai nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas. Todėl, nustatant darbo užmokesčio koeficientą, turėjo būti taikomos Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymu Nr. V-1254 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 49 punkto nuostatos (kaip tarnautojui, išskyrus vadovus ir specialistus) 9,16 tarnybinio atlyginimo koeficientas. Tačiau Gimnazijoje, nustatant I. A. tarnybinio atlyginimo koeficientą, taikytas kaip specialistui įgijusiam aukštesnįjį ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, įgytą iki 1995 metų, koeficientų 9,16 – 10 vidurkis – 9,58 koeficientas. Dėl šios priežasties į mėnesį buvo priskaičiuota 30,53 Eur. per daug darbo užmokesčio ir 9,46 Eur. socialinio draudimo įmokų.

IŠVADA: Nustatyta, kad ne visais atvejais, nustatant darbo užmokesčio koeficientą, buvo vadovaujamasi Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymu Nr. V-1254 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintomis Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatomis.

DĖL BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ DUOMENŲ

2. Dėl Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015-12-31 ataskaitos

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu⁴, asignavimų valdytojas turi teisę įsiskolinimams padengti skirti lėšas iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos, nekeisdamas patvirtintų sąmatų nepriklausomai nuo asignavimų paskirstymo pagal funkcijas ir programas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ 60 p., asignavimų valdytojai gali ne anksčiau, kaip likus 7 darbo dienoms iki biudžetinių metų pabaigos skirti lėšų įsiskolinimams padengti iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos, nekeisdami patvirtintų programų sąmatų, neatsižvelgiant į asignavimų paskirstymą pagal funkcijas ir programas. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama turtui įsigyti ir investicijų projektams, kuriems numatyta skirti lėšų atitinkamų metų valstybės investicijų programoje arba savivaldybių biudžetuose, papildomai finansuoti.

Gimnazija 2015 metų pabaigoje pagal surašytą vidinę buhalterinę pažymą Nr. 57 perskirstė mokinio krepšelio 3 535,72 Eur. lėšas: lėšas, skirtas ryšio paslaugoms – 43,40 Eur., transporto išlaikymui – 294,91 Eur., spaudiniams – 129,01 Eur., panaudojo 467,32 Eur. socialinio draudimo įmokoms; spaudiniams – 116,42 Eur., kvalifikacijos kėlimui – 2 229,98 Eur., ilgalaikio turto įsigijimui – 722 Eur., darbo užmokesčiui panaudojo 3 068,40 Eur.. Taip pat 217,69 Eur. savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų transporto išlaikymui, panaudota MK darbo užmokesčiui.

Sulyginus 2015 metų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų MK kasinių išlaidų duomenis, nurodytus apskaitos registruose su finansinės atskaitomybės (Forma Nr.2 MK) duomenimis, nustatytas duomenų neatitikimas: darbo užmokesčio – 3 286,09 Eur., socialinio draudimo įmokų – 467,32 Eur.

Pagal surašytą vidinę buhalterinę pažymą Nr. 57 Gimnazija perskirstė savivaldybės biudžeto lėšas: lėšas, skirtas ryšio paslaugoms – 265,83 Eur., kitoms paslaugoms – 178,57 Eur., darbo užmokesčiui panaudojo 444,40 Eur., lėšas 15,20 Eur. skirtas komandiruotėms, panaudojo socialinio draudimo įmokoms.

Sulyginus 2015 metų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų biudžeto lėšų kasinių išlaidų duomenis, nurodytus apskaitos registruose su finansinės atskaitomybės (Forma Nr.2 biudž. lėšos) duomenimis, nustatytas duomenų neatitikimas: darbo užmokesčio – 444,40 Eur., socialinio draudimo įmokų – 15,20 Eur.

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija), 6 str. 4 p.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-02-02 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 60 p.

Išlaidos darbo užmokesčiui ir su juo susijusioms išmokoms 4 213,01 Eur. (MK – 3 753,41 Eur., biudžeto lėšų – 459,60 Eur.) viršijo Anykščių rajono savivaldybės Tarybos patvirtintus asignavimus, skirtus darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms.

Vertinant tai kas išdėstyta, nustatyta, kad Gimnazija nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostatų, kad Finansinės ataskaitos sudaromos pagal sąskaitų duomenis, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IŠVADA: Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015-12-31 ataskaita užpildyta ne pagal apskaitos registrų duomenis, dėl to ataskaitoje pateikti duomenys apie 4 213,01 Eur. lėšų panaudojimą neparodo tikros jų naudojimo paskirties.

DĖL METINIO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

3.1. Dėl ilgalaikio turto suskirstymo į turto grupes pagal jo pobūdį

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁶ 72-73 p. nuostatomis, ilgalaikio materialiojo turto grupę sudaro viešojo sektoriaus subjekto veikloje naudojamas panašaus pobūdžio ir pagal atliekamas funkcijas panašus ilgalaikis materialusis turtas. Ilgalaikio materialiojo turto grupė rodoma atskirame finansinės būklės ataskaitos straipsnyje. Viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikį materialųjį turtą skirsto į šias smulkesnes grupes: žemė; pastatai (gyvenamieji, gamybiniai, administraciniai ir kiti pastatai, išskyrus nekilnojamąsias kultūros vertybes), infrastruktūros ir kiti statiniai (keliai, tiltai, viadukai, tuneliai, komunikacijos tinklai, kanalizacijos sistemos, vandens, elektros energijos tiekimo sistemos ir kiti statiniai), nekilnojamosios kultūros vertybės, mašinos ir įrenginiai (gamybos mašinos ir įrenginiai, ginkluotė ir karinė technika, medicinos įranga ir kitas panašus ilgalaikis materialusis turtas), transporto priemonės (lengvieji ir krovininiai automobiliai, autobusai ir kitos motorinės transporto priemonės, kurioms privaloma teisinė registracija, skirtos žmonėms ir kroviniams pervežti), kilnojamosios kultūros vertybės, baldai ir biuro įranga (baldai, kompiuterinė ir kita biuro įranga: organizacinė technika, inventorių ir kitas panašus ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kilnojamąsias kultūros vertybes), kitas ilgalaikis materialusis turtas (įvairus kitas ilgalaikis materialusis turtas, atitinkantis nurodytus šiame standarte ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus ir nepriskirtas prie kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių (pavyzdžiui, bibliotekų fondai, scenos meno priemonės ir pan., jeigu jie nepriskirti prie kilnojamųjų kultūros vertybių), nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai.

Pagal suvestinio registro Didžioji knyga duomenis, Gimnazijos turimas ilgalaikis materialusis turtas apskaitytas ilgalaikio materialiojo turto grupėse: pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji), infrastruktūros ir kiti statiniai (infrastruktūros statiniai, kiti statiniai), mašinos ir įrenginiai (kitos

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.

mašinos ir įrenginiai), transporto priemonės, baldai ir biuro įranga (baldai, kompiuterinė įranga, kita biuro įranga). Gimnazijoje ilgalaikio materialiojo turto grupės „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ nėra.

Audito metu nustatyta, kad Gimnazija, apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą, nesivadovauja 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimais, nes turtas, kuris turi būti apskaitomas turto grupėje „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ (elektrinis pianinas Casio PX-130, perkusinių instrumentų komplektas, akustinė gitara, elektriniai pianinai YAMAHA DGX-640 ir YDP-141 ir kt.) apskaityti turto grupėje „Mašinos ir įrenginiai“. Nesilaikant 12-ajame VSAFAS nustatyto ilgalaikio materialiojo turto grupavimo, Gimnazijoje atskiri turto objektai priskirti neteisingai turto grupei.

IŠVADA: Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo ir neteisingo suskirstymo į turto grupes pagal jo pobūdį, duomenys Gimnazijos Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, ilgalaikis materialusis turtas „Mašinos ir įrenginiai“ bei Aiškinamojo rašto P4 pastabos lentelėje „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, neparodo tikros ir teisingos turto vertės.

3.2. Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos)

Peržiūrėjus Gimnazijos direktorės 2013-12-31 įsakymu Nr.V-204 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvų patvirtinimo“ patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvus, nustatėme, kad normatyvai patvirtinti vadovaujantis Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁷ bei 2009-06-10 LR Vyriausybės nutarimo Nr. 564 (su vėlesniais pakeitimais) nuostatomis.

Atrankos būdu patikrinus ilgalaikio turto nusidėvėjimą, nustatyti ilgalaikio materialiojo turto (nerūdijančio plieno vonia ir kt.) nusidėvėjimo skaičiavimo neatitikimai, nes turtas priskirtas ne tai turto grupei, todėl mes negalime patvirtinti, kad priskaičiuota nusidėvėjimo suma yra teisinga ir kad Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2015-12-31 duomenis nurodyta ilgalaikio turto vertė yra teisinga.

IŠVADA: Dėl neteisingai pritaikytų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normų ir ilgalaikio turto neteisingo suskirstymo į turto grupes pagal jo pobūdį, duomenys Gimnazijos Finansinės būklės ataskaitoje 2015-12-31 ir Veiklos rezultatų ataskaitoje 2015-12-31 netiksliai atspindi turto būklę ir rezultatus.

⁷ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011-09-22 sprendimas Nr. TS-271 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės atskirų melioracijos statinių rūšių ir ilgalaikio turto tarnavimo laiko nustatymo“

KITI PASTEBĖJIMAI

4. Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Gimnazijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas ir kitus vidaus kontrolės kriterijus.

IŠVADA: nustatyti vidaus kontrolės trūkumai dėl patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto perdavimo pagal panaudos sutartis, biudžeto lėšų naudojimas ne pagal paskirtį, vykdamat viešuosius pirkimus rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visose srityse veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

REKOMENDACIJOS

Dėl audito metu nustatytų dalykų Gimnazija buvo informuota savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos raštu⁸ bei pateiktos rekomendacijos. Gimnazija raštu⁹ pateikė informaciją apie priimtas priemones pažeidimų ir trūkumų šalinimui.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, kurie yra reikšmingi ir turėjo įtakos finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumui bei lėšų ir turto valdymui, rekomenduojame:

1. Užtikrinti, kad panaudos sutartys, dėl patikėjimo teise valdomo ilgalaikio turto perdavimo, būtų sudaromos vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis. Užtikrinti ir pareikalauti, kad Panaudos gavėjai vykdytų panaudos sutartyje numatytus panaudos gavėjui reikalavimus (ataskaitos 1.1. p. pastebėjimai).
2. Viešuosius pirkimus vykdyti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (ataskaitos 1.3. p. pastebėjimas).
3. Užtikrinti, kad Gimnazijoje dirbantiems darbuotojams darbo užmokestis būtų nustatytas laikantis įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų (ataskaitos 1.4. p. pastebėjimas).
4. Užtikrinti, kad vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁰ 17 str. nuostatomis, finansinės ataskaitos būtų sudaromos pagal sąskaitų duomenis Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 2 p. pastebėjimas).
5. Ilgalaikį materialų turtą suskirstyti į turto grupes pagal jo pobūdį, vadovautis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimais (ataskaitos 3.1. p. pastebėjimas).

⁸Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016-05-06 Nr.SD-21 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

⁹Anykščių Jono Biliūno gimnazijos 2016-05-20 Nr.S-204 „Dėl informacijos pateikimo po audito“.

¹⁰Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06, Nr. IX-574, su vėlesniais pakeitimais.

6. Sustiprinti kontrolės procedūras, kad audito metu nurodytos klaidos ir neatitikimai nesikartotų ateityje.

Informaciją apie pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo planą Kontrolės ir audito tarnybai prašome pateikti per dešimt darbo dienų nuo ataskaitos gavimo.

Ataskaita surašyta 4 egzemplioriais: Anykščių rajono savivaldybės merui, Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorei, Anykščių Jono Biliūno gimnazijos direktorei ir vienas egzempliorius lieka Kontrolės ir audito tarnybai.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Lina Vinciūnienė